

Inhoud

Besluit (onder andere drinkwaterkwaliteit)

Blz 1

Regeling (onder andere consumentenbescherming en terugleververgoeding)

Blz 16

Besluit houdende regels met betrekking tot de productie en distributie van elektriciteit en drinkwater op Bonaire, Sint-Eustatius en Saba (Besluit elektriciteit en drinkwater BES)

Op de voordracht van Onze Minister van Infrastructuur en Milieu van, nr. IenM/BSK-
Hoofddirectie Bestuurlijke en Juridische Zaken, in overeenstemming met Onze Minister van
Economische Zaken;

Gelet op de artikelen 2.2, vijfde lid, 2.3, tweede en derde lid, 3.5, vijfde en zesde lid, 3.13, eerste
lid, aanhef en onder b en tweede lid jo. artikel 2.3, tweede lid, aanhef en onder c, en de artikelen
4.2, tweede lid, 4.3 en 6.13, tweede lid, van de Wet elektriciteit en drinkwater BES;

Hebben goedgevonden en verstaan:

HOOFDSTUK 1. Algemene bepalingen

Artikel 1.1 (begripsomschrijvingen)

In dit besluit en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

leveringspunt voor drinkwater: plaats waar het drinkwaternet overgaat in een op dat net
aangesloten woninginstallatie of installatie als bedoeld in artikel 3.13, tweede lid, van de wet;

tappunt: plaats waar drinkwater beschikbaar komt voor gebruik;

wet: Wet elektriciteit en drinkwater BES.

HOOFDSTUK 2. Productie en distributie van drinkwater

§ 2.1 Kwaliteitseisen drinkwaterketen

Artikel 2.1 (kwaliteitseisen winning en bewerking van water tot grondstof)

Degene die water wint of bewerkt ten behoeve van de productie van drinkwater:

- a. draagt er zorg voor dat bij de winning of bewerking geen gebruik wordt gemaakt van verontreinigd water of verontreinigende stoffen anders dan noodzakelijk voor de winning of bewerking;
- b. beschikt over een kwaliteitsborgings- en controlesysteem met het oog op de eisen, bedoeld onder a, en
- c. verstrekt aan de producent van drinkwater op diens verzoek informatie over de kwaliteit van aan hem geleverd water of grondstof.

Artikel 2.2 (kwaliteitseisen en maatregelen productie van drinkwater)

1. Een producent van drinkwater draagt er zorg voor dat het door hem geproduceerde drinkwater bij de levering voldoet aan de kwaliteitseisen, opgenomen in de bijlagen A en B.
2. Een producent van drinkwater neemt tijdig de maatregelen die vereist zijn met het oog op de taken, bedoeld in artikel 2.3, eerste lid, onderdelen a en b, van de wet. In geval van een

geïntegreerd bedrijf als bedoeld in artikel 3.5, vierde lid, van de wet, wordt daarbij uitgegaan van het kwaliteits- en capaciteitsdocument, bedoeld in het derde lid van dat artikel.

Artikel 2.3 (leveringseisen en maatregelen distributie van drinkwater)

1. Een distributeur van drinkwater draagt er zorg voor dat het door hem aan een afnemer geleverde drinkwater op het leveringspunt voldoet aan de kwaliteitseisen, opgenomen in de bijlagen A en B.
2. Een distributeur van drinkwater neemt tijdig de maatregelen die vereist zijn met het oog op de taken, bedoeld in artikel 3.5, eerste lid, aanhef en onderdeel a, en tweede lid, aanhef en onderdeel a, van de wet. Daarbij wordt uitgegaan van het kwaliteits- en capaciteitsdocument, bedoeld in het derde lid van dat artikel.

Artikel 2.4 (kwaliteitseisen en maatregelen overige installaties)

De eigenaar van een installatie als bedoeld in artikel 3.13, eerste of tweede lid, van de wet, draagt er zorg voor dat het door hem ter beschikking gestelde drinkwater op het tappunt voldoet aan de kwaliteitseisen, opgenomen in de bijlagen A en B en neemt de daartoe vereiste maatregelen.

§ 2.2 Kwaliteitsborging, risicoanalyse en verstoring drinkwaterketen

Artikel 2.5 (kwaliteitsborging en -controle, meetprogramma en rapportage)

1. Een producent respectievelijk distributeur van drinkwater beschikt over een kwaliteitsborgings- en controlesysteem, waaronder een meetprogramma, met het oog op de eisen, bedoeld in artikel 2.3, eerste en tweede lid, respectievelijk 3.5, eerste en tweede lid, van de wet, en de bijlagen A en B.
2. Het kwaliteitsborgings- en controlesysteem voldoet aan de eisen, opgenomen in bijlage C.
3. Het meetprogramma voldoet aan de eisen, opgenomen in bijlagen A en D.
4. Een producent of distributeur van drinkwater houdt de resultaten van het meetprogramma over het lopende en voorafgaande kalenderjaar ter beschikking voor de toezichthouder voor drinkwater en rapporteert op diens verzoek de meetresultaten voor een daarbij genoemd tijdstip.

Artikel 2.6 (kwaliteits- en capaciteitsdocument)

Het kwaliteits- en capaciteitsdocument met risicoanalyse, bedoeld in artikel 3.5, derde lid, van de wet, voldoet aan de eisen, opgenomen in bijlage E.

Artikel 2.7 (maatregelen bij verstoring)

1. Indien een verstoring optreedt in de productie of distributie van drinkwater waardoor de kwaliteit van het drinkwater niet voldoet aan de kwaliteitseisen, opgenomen in bijlage A of B, of de levering wordt onderbroken neemt de producent of distributeur de maatregelen die noodzakelijk zijn om die verstoring zo spoedig mogelijk op te heffen.
2. Indien de verstoring naar verwachting kan leiden of al heeft geleid tot een onderbreking gedurende een periode langer dan 24 uur, dan wel indien tengevolge van die verstoring sprake is van een gevaar voor de volksgezondheid, informeert de producent of distributeur onmiddellijk de toezichthouder voor drinkwater over:
  - a. de kwaliteit en hoeveelheid van het geleverde drinkwater; en
  - b. de maatregelen die zijn of worden genomen om de kwaliteit en hoeveelheid van het drinkwater te waarborgen.
3. Indien door een producent niet aan de in bijlage A of B opgenomen kwaliteitseisen of hoeveelheidseis wordt voldaan wordt de distributeur door hem zo spoedig mogelijk geïnformeerd over:
  - a. de kwaliteit en hoeveelheid van het geleverde drinkwater;
  - b. de risico's voor de volksgezondheid.
4. Indien door een distributeur niet aan de in bijlage A of B opgenomen kwaliteitseisen of hoeveelheidseis wordt voldaan worden de afnemers door hem zo spoedig mogelijk geïnformeerd over:
  - a. de kwaliteit en hoeveelheid van het geleverde drinkwater;

- b. de risico's voor de volksgezondheid;
  - c. de door de distributeur genomen of te nemen voorzorgs- of herstelmaatregelen, indien door een installatie van een afnemer, niet aan de eisen wordt voldaan; en
  - d. de door een afnemer te nemen maatregelen ter bescherming van de gezondheid.
5. Ingeval van een verstoring waardoor gedurende een periode langer dan 24 uur geen deugdelijk drinkwater kan worden geleverd aan afnemers is een distributeur verplicht nooddrinkwater beschikbaar te stellen.

Artikel 2.8 (noodvoorziening)

1. De aanwijzing, bedoeld in artikel 4.2, eerste lid, van de wet, vindt plaats na overleg met de aan te wijzen noodproducent of nooddistributeur.
2. Op verzoek van de distributeur levert de noodproducent voldoende deugdelijk drinkwater indien een producent daartoe niet in staat is.
3. Op verzoek van het bestuurscollege levert de nooddistributeur op door het college aangewezen distributiepunten voldoende deugdelijk drinkwater indien de distributeur daartoe niet in staat is.

HOOFDSTUK 3. Overige bepalingen

Artikel 3.1 (procedure vergunning, aanwijzing of ontheffing)

1. Bij ministeriële regeling kunnen, indien noodzakelijk voor een goede uitvoering, nadere regels worden gesteld over:
  - a. de aanvraagprocedure voor een vergunning als bedoeld in artikel 2.2, eerste lid, van de wet, of een aanwijzing als bedoeld in artikel 3.2, eerste lid, van de wet;
  - b. de criteria, bedoeld in artikel 2.2, eerste lid, onderdelen a en b, van de wet en artikel 3.2, eerste lid, onderdelen a en b van de wet;
  - c. de inhoud van een vergunning of een aanwijzing;
  - d. de inhoud, duur en voorwaarden van een ontheffing als bedoeld in artikel 6.13, eerste lid, van de wet, en
  - e. de bij een vergunning, aanwijzing of ontheffing te stellen voorschriften of beperkingen.
2. De paragrafen 4.1.3.2 en 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht zijn niet van toepassing op de procedure tot verlening van een vergunning, aanwijzing of ontheffing als bedoeld in het tweede lid.

Artikel 3.2 (meetfrequentie)

Bij ministeriële regeling kan de frequentie van het meten van de afgenomen hoeveelheid elektriciteit of drinkwater, bedoeld in artikel 3.5, eerste lid, onderdeel e van de wet, worden vastgesteld.

HOOFDSTUK 4. Slotbepalingen

Artikel 4.1 (inwerkingtreding)

De artikelen van dit besluit treden in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip, dat voor de verschillende artikelen of onderdelen daarvan verschillend kan worden vastgesteld.

Artikel 4.2 (citeertitel)

Dit besluit wordt aangehaald als: Besluit elektriciteit en drinkwater BES.

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst.

DE MINISTER VAN INFRASTRUCTUUR EN MILIEU,

BIJLAGEN

Bijlage A. Kwaliteitseisen drinkwater (bijlage bij de artikelen 2.3 tot en met 2.5 van het Besluit houdende regels met betrekking tot de productie en distributie van elektriciteit en drinkwater op Bonaire, Sint-Eustatius en Saba (Besluit elektriciteit en drinkwater BES))

Tabel 1: microbiologische en chemische parameters

Parameter	norm	Meetfrequentie ruwwater per jaar ⁰	Meetfrequentie reinwater	Meetfrequentie per meetpunt aan de tap ^{5,6}
Escherichia coli	0 kve/100 ml	12	52	12
Enterococcen	0 kve/100 ml	12	52	12
Bacteriën coligroep 37 grC	0 kve/100 ml	12	52	12
Clostridium perfringens incl. sporen	0 kve/100 ml	12	12	
Koloniegetal 37°C	500 kve/ml	12	52	12
Nitraat	50 mg/l	2	2	
Nitriet	0,1 mg/l	2	12	12
Borium	1,0 mg/l	2	2	
Ammonium	0,5 mg/l	2	12	12
Chloride	150 mg/l	2	2	
DOC/TOC	Geen abnormale verandering	2	12	
Hardheid ¹	> 1 mmol	2	2	
IJzer	200 µg/l	2	2	12
Mangaan	50 µg/l	2	2	12
Saturatie Index	> -0,2		2	
Sulfaat	150 mg/l	2	2	
Zuurgraad	>7,8 en < 8,5	2	52	12
Zuurstof	> 2 mg/l	2	52	12
Temperatuur	40 gr C	2	52	12
Troebeling	4 FTE (tap) 1 FTE (na behandeling)	12	52	12
Kleur	20 mg Pt/Co	2	2	
Koper (na stilstand) ⁴	2 mg/l			4
Lood (na stilstand) ⁴	10 µg/l			4
Nikkel (na stilstand) ⁴	20 µg/l			4
Geur/Smaak	Geen abnormale verandering	-	52	12
Vrij en/of gebonden chloor ²	>0,3 en <2 mg/l	-	12	12
EGV	100 mS/m bij 37 gr C	2	12	12
Aluminium ³	200 µg/l	-	2	

⁰ Het uitvoeren van dit meetprogramma van ruwwater voor de zuivering met reversed osmose is niet zinvol.

¹ Hardheid te berekenen als mmol Ca plus mmol Mg. Na toevoeging van mineralen na de reversed osmose dient aan de kwaliteitseis te worden voldaan.

² Alleen nodig als ook met chloor wordt gedesinfecteerd.

³ Alleen nodig als materiaal van aluminium voor distributiedoeleinden wordt gebruikt.

⁴ In Nederland vindt monsternamen aan de tap plaats na stilstand (volgens het Random Day Time principe), normtoetsing aan het jaargemiddelde.

De parameters fosfaat, barium, silicium en kalium zijn niet in de Nederlandse wetgeving opgenomen en komen dus ook niet in deze tabel voor, maar wel in de WEB-standards.

⁵ De producent van drinkwater is niet per definitie dezelfde partij als de distributeur. Beide instanties hebben in het monitoringsprogramma dus een verantwoordelijkheid. Er kan alleen aan de tap gemeten worden als er een leidingnet aanwezig is. Als het drinkwater op een andere manier aan de klant wordt geleverd dient er een representatief meetpunt aangewezen te worden.

⁶ Deze frequentie is van toepassing per meetpunt. Hiertoe dient het aantal meetpunten per eiland te worden vastgesteld. Dit is sterk afhankelijk van de plaatselijke situatie. In elk geval dienen gevoelige tappunten aangewezen te worden zoals bij lange verblijftijden, uiteinden van het net. Aanbevolen wordt te beginnen met een uitgebreid programma dat in een later stadium kan worden gereduceerd.

Tabel 2. Organische en overige parameters waarvoor in elk geval dient te worden gemeten bij een calamiteit en waarbij het vermoeden bestaat dat één of meerdere stoffen in het milieu terecht zijn gekomen.

Parameter	Norm
Antimoon	5,0 µg/L
Arseen	10 µg/L
Benzeen	1,0 µg/L
Benzo(a)pyreen	0,01 µg/L
Cadmium	5,0 µg/L
Chroom	50 µg/L
Fluoride	1,0 mg/L
Kwik	1,0 µg/L
PAK (som)	0,1 µg/L
Pesticiden (individueel)	0,1 µg/L
Seleen	10 µg/L
Chloride	150 mg/L
Radioactiviteit (totale indicatieve dosis)	0,1 mSv/jaar
Natrium	150 mg/L

Bijlage B. Kwaliteitseisen drinkwater (legionella) (bijlage bij de artikelen 2.3 tot en met 2.5 van het Besluit houdende regels met betrekking tot de productie en distributie van elektriciteit en drinkwater op Bonaire, Sint-Eustatius en Saba (Besluit elektriciteit en drinkwater BES))

Op het leveringspunt, minder dan 100 kolonie vormende eenheden legionellabacteriën per liter drinkwater van de bepalende soorten legionellabacteriën:

L. anisa, *L. birminghamensis*, *L. bozemanii*, *L. cincinnatiensis*, *L. dumoffii*, *L. erythra*, *L. feeleii*, *L. gormanii*, *L. hackeliae*, *L. jordanis*, *L. lansingensis*, *L. longbeachae*, *L. maceachernii*, *L. micdadei*, *L. oakridgensis*, *L. parisiensis*, *L. pneumophila*, *L. sainthelensi*, *L. tusconensis*, *L. wadsworthii* en *L. waltersii*.

Bijlage C. Eisen aan kwaliteitsborgings- en controlesysteem (bijlage bij artikel 2.6 van het Besluit houdende regels met betrekking tot de productie en distributie van elektriciteit en drinkwater op Bonaire, Sint-Eustatius en Saba (Besluit elektriciteit en drinkwater BES))

Het kwaliteitscontrole- en borgingsysteem heeft betrekking op de volgende processen, voor zover van toepassing:

1. Primaire bedrijfsprocessen

- de winning van water, de bewerking tot grondstof en de opslag en het transport van de grondstof waaruit drinkwater wordt bereid;
- de bereiding van drinkwater, met inbegrip van het gebruik van chemicaliën en materialen;
- de opslag en distributie van het drinkwater en nooddrinkwater.

2. Secundaire bedrijfsprocessen

de inkoop, opslag en het beheer van chemicaliën en materialen waarmee drinkwater wordt bereid, opgeslagen en gedistribueerd;

- de bewaking van:
  - o de kwaliteit van de grondstof;
  - o de kwaliteitsverandering in het zuiveringsproces;
  - o de kwaliteit van het drinkwater na de laatste zuiveringstap;
  - o de kwaliteit van het drinkwater aan het tappunt;
  - o het voorkomen van verontreinigingen van het leidingnet van de distributeur vanuit de daarop aangesloten installaties;
- de bewaking van de hoeveelheid afgeleverd drinkwater en de druk in het leidingnet van de distributeur;
- de bewaking van de kwaliteit van de te gebruiken chemicaliën en materialen in de primaire bedrijfsprocessen;
- de bewaking van de conditie van de watervoorzieningswerken;
- de bewaking van de gezondheid van het personeel, teneinde de verspreiding van infectieziekten via de drinkwatervoorziening tegen te gaan;
- het hygiënisch werken bij de aanleg en onderhoud van watervoorzieningswerken;
- de bewaking van de vakbekwaamheid van het personeel dat werkzaam is in de primaire bedrijfsprocessen.

Bijlage D. Eisen meetprogramma drinkwater (bijlage bij artikel 2.6 van het Besluit houdende regels met betrekking tot de productie en distributie van elektriciteit en drinkwater op Bonaire, Sint-Eustatius en Saba (Besluit elektriciteit en drinkwater BES))

Eisen aan degene die monsternamen en analyse doet:

- Het nemen van monsters geschiedt door het in het kwaliteitsborgingsstelsel genoemde gekwalificeerde personeel;
- De analyse van de monsters geschiedt door laboratoria die een kwaliteitsborgingsstelsel hanteren gebaseerd op ISO 17025.

Meetprogramma en meetfrequentie

- Een producent, distributeur of eigenaar van een installatie als bedoeld in artikel 3.13 van de wet beschikt over een daarop betrekking hebbend meetprogramma dat voldoet aan de in bijlage A en B opgenomen eisen;
- De producent, distributeur of eigenaar, bedoeld in het eerste lid, onderzoekt het water in de frequentie en op de plaatsen, aangegeven in het meetprogramma. De toezichthouder kan bepalen dat door hem aangegeven parameters, genoemd in bijlage A of B, frequenter worden onderzocht dan in die bijlage is aangegeven. Tevens kan hij bepalen dat andere dan in bijlage A of B opgenomen parameters onderzocht worden in een daarbij bepaalde frequentie, indien dat naar zijn oordeel van belang is voor het verkrijgen van voldoende inzicht in de kwaliteit van het drinkwater.

Plaats en tijdstip van bemonstering

- De monsternamen geschiedt op een zodanig tijdstip en op zodanige wijze dat de uitkomsten van het onderzoek representatief zijn voor de hoedanigheid van het betreffende drinkwater.
- Een monster dat niet ter plaatse wordt geanalyseerd wordt zodanig bewaard dat daardoor de uitkomsten van het onderzoek niet in betekenisvolle mate worden beïnvloed.

Meting en hoeveelheid druk

De distributeur die tevens eigenaar is van een leidingnet draagt er zorg voor dat:

- de door het pompstation afgeleverde hoeveelheden drinkwater voortdurend, of tenminste elk uur, worden geregistreerd, en houdt deze gegevens gedurende het lopende en voorafgaande jaar beschikbaar;
- de druk van het water voortdurend wordt geregistreerd op de plaatsen die, op voordracht van de eigenaar, door de toezichthouder worden vastgesteld.

Verstreken kwaliteitsgegevens

De producent, distributeur en eigenaar van een installatie als bedoeld in artikel 3.13 van de wet verstrekken aan de toezichthouder per meetpunt voor iedere in het meetprogramma opgenomen parameter in ieder geval de volgende gegevens:

- Het aantal uitgevoerde metingen
- De minimum meetwaarde
- De gemiddelde meetwaarde
- De maximum meetwaarde
- Het aantal over- of onderschrijdingen van de in bijlage A of B genoemde kwaliteitseisen.

Tevens geven zij aan de toezichthouder een schriftelijke toelichting op afwijkingen van de voorgeschreven meetfrequenties en op over- of onderschrijdingen van de in bijlage A of B opgenomen kwaliteitseisen.

De producent, distributeur en eigenaar van een installatie als bedoeld in artikel 3.13 van de wet rapporteren in de eerste maand van elk kwartaal aan de toezichthouder een representatief overzicht van de drinkwaterkwaliteit en eventuele calamiteiten die zich hebben voorgedaan.

Bijlage E. Eisen kwaliteits- en capaciteitsdocument (bijlage bij artikel 2.7 van het Besluit houdende regels met betrekking tot de productie en distributie van elektriciteit en drinkwater op Bonaire, Sint-Eustatius en Saba (Besluit elektriciteit en drinkwater BES))

Eisen kwaliteits- en capaciteitsdocument

Drinkwater

Ten aanzien van de organisatie, maatregelen, verantwoordelijkheden, taken en bevoegdheden van een producent/distributeur of distributeur van drinkwater bevat het kwaliteits- en capaciteitsdocument in ieder geval:

1. Algemene gegevens:

- En beschrijving van de wijze waarop de totstandkoming, actualisering, vaststelling en verspreiding van het kwaliteits- en capaciteitsdocument is gewaarborgd.
- Contactgegevens voor de verantwoordelijke functionarissen voor het kwaliteits- en capaciteitsdocument.
- Een prognose conform artikel 3.5, derde lid, zoals:
  - behoefteprognose voor een periode van vijf jaar
  - planning met maatregelen ter veiligstelling van de drinkwatervoorziening.

2. Paragraaf met risicoanalyse

De risicoanalyse ziet op de borging van de drinkwaterkwaliteit en de continuïteit van de productie en distributie, ook in geval van verstoring. Deze omvat:

- Een overzicht van de administratieve en organisatorische gegevens van de producent of distributeur, zoals:
  - locaties
  - organisatieschema met verantwoordelijkheden en autorisaties
- Een schematisch overzicht van technische gegevens van de producent/distributeur of distributeur, zoals:
  - Overzicht van de capaciteit en levering onder niet-verstoorde omstandigheden
  - Verstoringsregistratie
- Inventarisatie en analyse van de bestaande en te verwachte dreigingen voor de openbare drinkwatervoorziening
- Algemeen beleid inzake weerstandsverhoging tegen deze dreigingen en de gemaakte keuze hoe deze dreigingen worden ondervangen (verdeling over preventie, preparatie, respons, nazorg en restrisico's)
- Beschrijving van de op grond van de risicoanalyse getroffen beveiligingmaatregelen, zoals:
  - Opzet en onderhoud van de organisatorische beveiligingsmaatregelen;
- Beschrijving van de op grond van de risicoanalyse getroffen verstoringsmaatregelen, zoals:
  - . Beschrijving van de werkwijze bij verstoringen, waaronder:
    - . Beschrijving van het systeem van melding en alarmering
    - . Beschrijving van de hersteldienst
- Beschrijving van communicatie bij verstoringen
- Beschrijving van de organisatie en de middelen voor de inrichting van de nooddrinkwatervoorziening.

NOTA VAN TOELICHTING

ALGEMEEN DEEL

1. Inleiding

1.1 Algemeen

Sinds 10-10-10 tot aan de inwerkingtreding van het voorliggende besluit gold in Caribisch Nederland het Besluit kwaliteit drinkwater BES. Dit besluit continueerde de Nederlands-Antilliaanse regelgeving op het gebied van drinkwaterkwaliteit. De inhoud van de toen geldende regelgeving werd zoveel mogelijk gehandhaafd.

Het genoemde besluit richtte zich op de kwaliteitseisen voor drinkwater en gaf de bestuurscolleges, de Minister van Infrastructuur en Milieu en de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) bevoegdheden. De Minister van Infrastructuur en Milieu en de ILT hadden hierbij een reactieve en adviserende rol. Het besluit gaf de bestuurscolleges de bevoegdheid voorwaarden aan de drinkwatervoorziening te stellen in het belang van de volksgezondheid.

Het genoemde besluit gaf de Minister van Infrastructuur en de ILT geen directe bevoegdheden ten aanzien van de drinkwatervoorziening, terwijl zij verantwoordelijkheid dragen voor een betrouwbare en duurzame drinkwatervoorziening. Het omgekeerde geldt eveneens: de eilandbesturen hebben aangegeven dat de vraagstukken rond de drinkwatervoorziening binnen de huidige kaders niet door de eilanden alleen kunnen worden opgelost en dat de bestaande regelgeving de nodige beperkingen heeft.

1.2 Verhouding tot het uitgangspunt van legislatieve terughoudendheid

Het voorliggende besluit kwalificeert als een noodzakelijke verbetering. Het eerdere besluit kwaliteit drinkwater BES voldeed niet en werd gekenmerkt door strenge regels die soms niet op Caribisch Nederland van toepassing zijn. Daarnaast was vanwege het ontbreken van de gewenste governance de kwaliteitsborging, het toezicht en de handhaving van de drinkwaterkwaliteit en de leveringszekerheid door de hele keten heen onvoldoende gewaarborgd.

Een goede drinkwatervoorziening waarin de drinkwaterkwaliteit, de leveringszekerheid, het toezicht en de handhaving zijn gewaarborgd is van direct en groot belang voor de volksgezondheid in Caribisch Nederland. In het voorliggende besluit zijn de noodzakelijke verbeteringen opgenomen waarmee het regime wordt toegespitst op specifieke omstandigheden in Caribisch Nederland. Daarnaast is het besluit in lijn gebracht met de uitgangspunten voor Europees Nederland, de risicobenadering van bron tot tap en de drinkwaterkwaliteit.

1.3 Drinkwater

Een goede drinkwatervoorziening is zoals opgemerkt van groot belang voor de volksgezondheid, maar ook voor het welzijn en de welvaart van de samenleving in Caribisch Nederland. Het betreft een vitale publieke dienst van groot algemeen belang die onderwerp is van specifieke overheidszorg. Centraal staat daarbij de duurzame veiligstelling van de drinkwatervoorziening in Caribisch Nederland. Dit betekent dat er wordt gestreefd naar waarborging van de kwaliteit van en de continuïteit van de levering van drinkwater op een wijze die past binnen de randvoorwaarden van een duurzame ontwikkeling van Caribisch Nederland, tegen maatschappelijk verantwoorde kosten. Kernpunt van het beleid is de verbetering en de bescherming van de kwaliteitszorg bij de productie en de distributie.

De doelstelling van de Wet elektriciteit en drinkwater BES (hierna: de wet) en het besluit is (voor drinkwater) de bevordering van de volksgezondheid door de voorziening van drinkwater op een maatschappelijk verantwoorde manier te waarborgen. Bij het voorzien in de behoefte aan voldoende en kwalitatief goed (deugdelijk) drinkwater kent de overheid aan de producent en de distributeur een centrale plaats toe. Het wordt primair tot de taak van de producent en de distributeur gerekend om zorg te dragen voor de feitelijke levering van deugdelijk drinkwater aan consumenten en andere afnemers de onzekerheden die daarbij optreden in de verschillende

onderdelen van het traject van grondstof naar eindproduct zoveel mogelijk te reduceren. De rol van de rijksoverheid daarbij is, naast het uitoefenen van toezicht, vooral voorwaarde scheppend en kaderstellend.

In het besluit zijn nadere regels gesteld met betrekking tot de leveringszekerheid en de continuïteit van de drinkwatervoorziening, ook in crisissituaties. Het stellen van regels is noodzakelijk omdat de drinkwatervoorziening wordt beschouwd als een belangrijk onderdeel van de vitale infrastructuur in Caribisch Nederland. Drinkwater is voor de mens immers een primaire levensbehoefte. Van vitale infrastructuur is sprake als het gaat om producten, diensten en onderliggende processen die, als zij uitvallen, maatschappelijke ontwrichting kunnen veroorzaken. De bescherming is dus gericht op het voorkomen van discontinuïteit en betreft bescherming tegen technisch-organisatorisch falen, overbelasting, en externe natuurlijke omstandigheden of onbewust en bewust menselijk handelen. De wetgever beperkt zich tot het vastleggen van uitgangspunten, waarbij primair aan de producenten en de distributeurs is om hier uitwerking en invulling aan te geven. De wijze waarop producenten en distributeurs de leveringszekerheid en continuïteit waarborgen, moet toetsbaar zijn, in het bijzonder voor de ILT die met het technische en volksgezondheidstoezicht op de drinkwatervoorziening is belast.

1.4 Risicobenadering

Producenten en distributeurs zijn verantwoordelijk voor de kwaliteitsbewaking en controle van de grondstof, het productieproces en het eindproduct. De kwaliteitseisen voor drinkwater zijn vastgelegd in dit besluit, zijn gebaseerd op het Europese Nederlandse drinkwaterbesluit en op maat gebracht voor Caribisch Nederland. Deugdelijk drinkwater produceren is een eerste voorwaarde voor goed drinkwater.

Gelet op de veelheid aan stoffen en micro-organismen in het milieu is het niet mogelijk om continu alle stoffen en micro-organismen te meten. Potentiële bedreigingen kunnen het gevolg zijn van de kwaliteit van de bron, de effectiviteit van de zuivering en de kwaliteit van het distributiesysteem en de leidinginstallaties. Het borgen van de kwaliteit van drinkwater gedurende de distributie en aan de kraan vergt een minstens zo grootte inspanning.

Met de drinkwaterkwaliteit kan daarom niet uitsluitend worden geborgd door normering van individuele stoffen en micro-organismen en de controle daarop. Risicoanalyse en risicomanagement is een noodzakelijke aanvulling, in de vorm van preventief beleid, 'good manufacturing practice' van de keten 'van bron tot tap', en kwaliteitscontrole. Op deze wijze is de drinkwatervoorziening minder afhankelijk van controle achteraf. De afgelopen jaren zijn diverse instrumenten ontwikkeld, onder meer op basis van adviezen van de World Health Organization (WHO)¹, die invulling geven aan de risicobenadering zoals kwaliteitssystemen, nieuwe meetmethoden en risicomodellen. Beoordeling van de drinkwaterkwaliteit aan de kraan wordt zo ingebed in een systeem waarin kennis van de kwaliteit en van de bedreigingen voor het gehele drinkwatersysteem als uitgangspunt gelden.

1.5 Leveringszekerheid

Leveringszekerheid betreft de waarborging van de drinkwatervoorziening door producenten en distributeurs in alle omstandigheden. Ter voldoening hieraan zijn producenten en distributeurs verplicht deugdelijk drinkwater te leveren in alle omstandigheden in zodanige hoeveelheid en onder zodanige druk als vereist is in het belang van de volksgezondheid. Producenten en distributeurs dienen maatregelen te nemen ten einde de kans op verstoringen als gevolg van interne en externe factoren zoveel mogelijk te voorkomen. Hieraan dient een risicoanalyse ten aanzien van het gehele bedrijfsproces - van bron tot levering - ten grondslag te liggen. Hierbij moet tevens rekening worden gehouden met de mogelijkheid van ernstige bedreigingen in de vorm van breuk van transportleidingen, calamiteiten met betrekking tot de kwaliteit van de bronnen en moedwillige verstoringen van de productie of de distributie. Verder zijn (nood)producenten en

---

¹ WHO guidelines for Drinking water quality (2004)

(nood)distributeurs verplicht bij uitval van de openbare drinkwatervoorziening nooddrinkwater te leveren aan de bevolking.

2. Voorbereiding van het besluit

PM

3. Algemene toelichting per hoofdstuk

Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen

Begripsomschrijvingen

In dit hoofdstuk worden de worden begrippen gedefinieerd die in het Besluit elektriciteit- en drinkwatervoorziening worden gebruikt.

Hoofdstuk 2 Drinkwater

In dit hoofdstuk worden kwaliteitseisen gesteld. Onder de eisen worden mede begrepen de eisen die worden gesteld aan de borging van die kwaliteit en de wijze waarop de kwaliteit van het drinkwater door middel van metingen wordt vastgesteld. Er wordt aangegeven hoe met de uitkomsten van die metingen moet worden omgegaan. In het besluit zijn hierover nadere regels uitgewerkt met de inhoudelijke normen die worden gesteld ten aanzien van de kwaliteit van het drinkwater, de kwaliteitsbewaking en de kwaliteitsborging.

Leveringszekerheid betreft de waarborging van de drinkwatervoorziening door producenten en distributeurs in alle omstandigheden. Ter voldoening hiervan zijn de producenten en de distributeurs verplicht deugdelijk drinkwater te leveren in alle omstandigheden, in zodanige hoeveelheid en onder zodanige druk als vereist is in het belang van de volksgezondheid.

Producenten en distributeurs dienen maatregelen te nemen ten einde de kans op verstoring als gevolg van een interne en externe factor zoveel mogelijk te voorkomen. Hieraan dient een risicoanalyse ten aanzien van het gehele bedrijfsproces, van bron tot levering ten grondslag te liggen, waarbij tevens rekening moet worden gehouden met de mogelijkheid van ernstige bedreiging in de vorm van de breuk van een transportleiding, calamiteiten met betrekking tot de kwaliteit van de bronnen en moedwillige verstoringen van het bedrijf.

2.1 Kwaliteitseisen drinkwaterketen

In artikel 2.3 en 3.5 van de Wet elektriciteit- en drinkwatervoorziening BES is de plicht neergelegd om deugdelijk drinkwater te leveren in zodanige hoeveelheid en onder zodanige druk als het belang van de volksgezondheid vereist. Er is nader invulling gegeven aan de kwaliteitseisen van productie distributie en het ter beschikking stellen van drinkwater.

In aansluiting daarom worden eisen gesteld aan wijze waarop een product en de levering tot stand komen, de proceskwaliteit.

2.2 Kwaliteitsborging, risicoanalyse en verstoring drinkwaterketen

Om een product en levering tot stand te brengen die aan alle eisen voldoen is het noodzakelijk dat de processen waarmee dat gebeurt ook van hoge kwaliteit zijn. Om de kwaliteit van deze processen te waarborgen is een kwaliteitsmanagementsysteem noodzakelijk. Dit is van belang voor de oordeelsvorming van de ILT-inspecteur bij het handhaven van de voorschriften uit de Wet elektriciteit- en drinkwatervoorziening BES en de daarop berustende voorschriften, zoals dit besluit. Een kwaliteitssysteem geeft vertrouwen in de zorg voor een aan de eisen beantwoordend product en een dito levering.

De levering van drinkwater in kwantitatieve zin dient in alle omstandigheden zoveel mogelijk gewaarborgd te zijn. In dit verband worden nadere eisen gesteld aan de hoeveelheid en druk van het geleverde water in zowel niet verstoorde als verstoorde omstandigheden, de prognose van de waterbehoefte, de risicoanalyse, het nooddrinkwater en eigen voorziening in energie, materialen en chemicaliën en het oefenen van de inzet van de producent en de distributeur bij verstoringen. De uit te voeren maatregelen zijn er op gericht de kans op verstoring als gevolg van interne en externe factoren zoveel mogelijk te voorkomen.

Hoofdstuk 3 Slotbepalingen

Dit hoofdstuk bevat het overgangsrecht met betrekking tot de Drinkwaterwet BES, de inwerkingtreding en de citeertitel.

ARTIKELSGEWIJS

Artikel 1.1

Leveringspunt voor drinkwater. De distributeur is verantwoordelijk voor de drinkwaterkwaliteit op het leveringspunt, d.w.z. op het punt waar de woninginstallatie of installatie als bedoeld in artikel 3.13, tweede lid, van de wet, is aangesloten op het drinkwaternet. De eigenaar van de woninginstallatie of van de installatie als bedoeld in artikel 3.13, tweede lid, is verantwoordelijk voor de drinkwaterkwaliteit vanaf dat punt tot en met het tappunt.

Tappunt. Dit kan een kraan zijn in een woninginstallatie of binnen een ander gebouw dan een woning. Ook vallen hier tappunten in openbare gebouwen en de openbare ruimte onder.

Artikel 2.1

Grondslag voor dit artikel zijn artikel 2.3, tweede lid, aanhef en onder c van de wet (voor een producent), artikel 3.5, zesde lid, van de wet (voor een distributeur) en artikel 3.13, eerste en tweede lid, van de wet (voor een installatie als bedoeld in dat artikel). Om tot een vergelijkbaar beschermingsniveau te komen is aangesloten bij de regeling voor het Europees deel van Nederland. Afhankelijk van haalbaarheid en betaalbaarheid zal het artikel gefaseerd worden ingevoerd. Er is voorzien in overgangsrecht, waardoor het bestaande gebruik kan worden voortgezet, in elk geval zolang geen kwaliteitsverklaring of andere verklaring is verleend of anderszins is aangetoond dat aan de zorgplicht wordt voldaan. Nagegaan zal worden in hoeverre aangesloten kan worden bij de Regeling materialen en chemicaliën drink- en warmtapwatervoorziening teneinde zo veel mogelijk tot een voor de volksgezondheid vergelijkbaar beschermingsniveau te komen.

Artikel 2.2

Eerste lid, onderdeel a en tweede lid

In het eerste lid zijn de belangrijkste eisen opgenomen voor het water dat wordt gebruikt en bewerkt tot grondstof of halffabrikaat waarmee vervolgens de producent drinkwater bereidt. Dit betreft allereerst zeewater dat via het proces van reversed osmose wordt bewerkt tot grondstof. Er mag geen verontreinigd (zee)water worden gebruikt dat directe gevolgen heeft voor de volksgezondheid. Grondslag is artikel 2.3, vijfde lid, aanhef en onder a, van de wet.

Eerste lid, onderdeel b en tweede lid

In onderdeel b is een bepaling opgenomen met betrekking tot het kwaliteitsborgings- en controlesysteem. Dat moet in elk geval borgen dat aan de eisen van artikel 3.2 wordt voldaan. Grondslag is artikel 2.3, derde lid, aanhef en onder b, van de wet.

Eerste lid, onderdeel c en tweede lid

Grondslag voor de hier opgenomen bepaling is artikel 2.3, derde lid, aanhef en onder a, van de wet. Voor het kwaliteitsbeheer door de keten heen is van belang dat de producent informatie ontvangt van degene die water wint en bewerkt omtrent de kwaliteit van dat water of van de grondstof bestemd voor de bereiding.

Artikel 2.3

Eerste lid

De kwaliteitseisen van bijlage A voor microbiologische en chemische parameters zijn vergelijkbaar met die van het Drinkwaterbesluit op basis van de Drinkwaterwet. Idem, die van bijlage B voor legionella. Grondslag is artikel 2.3, tweede lid, aanhef en onder a, van de wet.

Tweede lid

Dit lid bevat een uitwerking van de maatregelplicht van de producent. Deze kunnen beleidsmatig of beheersmatig/uitvoeringsgericht zijn en van technische, financiële, organisatorische en communicatieve aard en moeten geschikt zijn om de wettelijke verplichting na te leven. Dit betreft zowel de kwaliteit als de continuïteit en kwantiteit. Indien een kwaliteits- en capaciteitsdocument wordt vastgesteld (bij een producent alleen indien deze geïntegreerd is met een distributeur) is dat document leidend voor de te nemen maatregelen. Indien dat niet voldoende is of er is geen document vastgesteld dient de verplichting van het tweede lid zelfstandig te worden beoordeeld en nageleefd. Grondslag is artikel 2.3, tweede lid, aanhef en onderdeel d, van de wet.

Artikel 2.4

Artikel 2.4 bevat voor een distributeur van drinkwater verplichtingen ten aanzien van kwaliteit die vergelijkbaar zijn met die van de producent. Eenduidige kwaliteitseisen door de keten heen zijn noodzakelijk om tot een goed eindproduct op het tappunt te komen. Kortheidshalve wordt verwezen naar de toelichting op artikel 2.3. Grondslag is artikel 3.5, tweede lid, aanhef en onder a jo. artikel 2.3, tweede lid, van de wet. Daarnaast bevat het tweede lid eisen ten aanzien van hoeveelheid. Deze moet voldoende zijn voor de dagelijkse behoefte. Indien nodig kunnen bij ministeriële regeling kwantitatieve eisen worden gesteld aan hoeveelheid en druk.

Artikel 2.5

Ook voor degene die produceert voor eigen gebruik en voor de eigenaar van een collectief leidingnet (installaties als bedoeld in artikel 3.13 van de wet) geldt dat het drinkwater op het tappunt moet voldoen aan de kwaliteitseisen. Indien dat niet het geval is en de oorzaak is gelegen in de eigen installatie of het leidingnet dient de eigenaar de noodzakelijke maatregelen te nemen om de kwaliteit op het vereiste niveau te brengen. Grondslag is artikel 3.13, eerste lid, aanhef en onder a en tweede lid, juncto artikel 2.3, tweede lid, van de wet. Indien noodzakelijk kunnen bij ministeriële regeling nadere eisen worden gesteld, bijvoorbeeld concrete eisen met het oog op legionellabestrijding.

Artikel 2.6

Grondslag voor de regels ten aanzien van de kwaliteitsborging en -controle is artikel 2.3, derde lid, aanhef en onder b (producent) en artikel 3.5, vijfde lid, aanhef en onder d (distributeur). Grondslag voor de regels t.a.v. rapportage (vierde lid) is artikel 2.3, tweede lid, aanhef en onder b en artikel 3.5, vijfde lid, aanhef en onder d.

Artikel 2.7

In bijlage E zijn de eisen voor het kwaliteits- en capaciteitsdocument opgenomen. Deze zijn zoveel mogelijk beperkt tot de essentiële eisen met het oog op continuïteit, capaciteit en kwaliteit, dit gezien de schaalgrootte van de voorzieningen. Grondslag is artikel 3.5, derde en vierde lid, van de wet.

Artikel 2.8

In dit artikel is de maatregelplicht van een producent of distributeur bij verstoring opgenomen. Grondslag is artikel 2.3, tweede lid, aanhef en onder d, van de wet en artikel 3.5, vijfde lid, aanhef en onder e en f, van de wet. De maatregelen dienen uiteraard onmiddellijk te worden genomen. In gevallen als bedoeld in het tweede lid dient ook direct met de toezichthouder contact te worden opgenomen. Dit is mede van belang met het eventueel opstarten van de noodproductie of nooddistributie. De producent dient ook direct met de distributeur contact op te nemen, de distributeur dient zo spoedig mogelijk de afnemers te informeren.

Op grond van artikel 3.5, vijfde lid, is de distributeur verplicht tot het beschikbaar stellen van nooddrinkwater bij een verstoring waardoor langer dan een (ononderbroken) periode van 24 uur geen drinkwater kan worden geleverd. Grondslag is artikel 4.2, tweede lid, van de wet. Artikel 2.9 bevat verdere regels voor nooddrinkwater.

Artikel 2.9

De regeling voor nooddrinkwater is gebaseerd op artikel 4.2, tweede lid, van de wet. Bij een verstoring langer dan een (ononderbroken) periode van twaalf uur dient de distributeur op grond van artikel 3.9, derde lid, van de wet een alternatieve wijze van levering aan te bieden aan afnemers. Op grond van artikel 3.7, vijfde lid, van het besluit is de distributeur voorts verplicht tot het beschikbaar stellen van nooddrinkwater bij een verstoring waardoor langer dan een (ononderbroken) periode van 24 uur geen drinkwater kan worden geleverd. De distributeur dient over een noodvoorraad van tenminste tien aaneengesloten dagen voor zijn verzorgingsgebied te beschikken (artikel 3.5, eerste lid, aanhef en onder f, van de wet).

Een aanwijzing van een noodproducent of nooddistributeur vindt plaats na voorafgaand overleg. De noodvoorziening moet direct na een verzoek daartoe in bedrijf kunnen komen. Distributie vindt plaats op door het bestuur van het openbaar lichaam aangewezen distributiepunten. Daarbij zal rekening moeten worden gehouden met reisafstanden (bijv. niet meer dan 3 km) en het maximum aantal personen dat van een distributiepunt gebruik kan maken (bijv. niet meer dan 1500). Voor personen die slecht ter been zijn of zieken is het wenselijk dat er ook aan huis kan worden geleverd. Het is aan de (nood)distributeur en het bestuur van het openbaar lichaam om hier nadere afspraken over te maken.

Artikel 3.1

Bij ministeriële regeling kunnen regels worden gesteld over de criteria waar een producent of distributeur moet voldoen om een vergunning te kunnen krijgen dan wel te worden aangewezen (artikel 2.2, eerste lid, en 3.2, eerste lid, van de wet). Hiermee wordt beoogd de rechtszekerheid en transparantie omtrent de eisen te vergroten en de voorspelbaarheid van vergunningverlening of aanwijzing te verhogen. Hierbij zal waar mogelijk uitgegaan worden van hetgeen bij de drinkwatervoorziening als "best practices" geldt, rekening houdend met de schaalgrootte en financiële en technische mogelijkheden van de betrokken bedrijven. Grondslag is artikel 2.2, vijfde lid, artikel 3.2, derde lid en artikel 6.13, tweede lid, van de wet.

De Algemene wet bestuursrecht is van toepassing op de procedure tot verlening, wijziging of intrekking van de vergunning, bedoeld in artikel 2.2, eerste lid, van de wet, aanwijzing, bedoeld in artikel 3.2, eerste lid, van de wet of ontheffing, bedoeld in artikel 6.13, eerste lid, van de wet. Op grond van artikel 4.1 kunnen bij ministeriële regeling regels worden gesteld over de inhoud van een vergunning of aanwijzing of inhoud, duur en voorwaarden van een ontheffing.

Artikel 3.2

De bepaling strekt tot het doelmatig meten en daarmee kostenbesparing. Grondslag is artikel 3.5, vijfde lid, aanhef en onderdeel a, van de wet.

Artikel 4.1

Er wordt voorzien in een gefaseerde invoering, gelijktijdig met de desbetreffende artikelen van de wet. Doel is om aan te sluiten bij de kwaliteitseisen voor drinkwater in Europees Nederland, met voldoende oog voor de haalbaarheid en betaalbaarheid van aanpassingen in de voorzieningen en rekening houdend met de specifieke omstandigheden in Caribisch Nederland.

DE MINISTER VAN INFRASTRUCTUUR EN MILIEU,

De Minister van Economische Zaken, handelende in overeenstemming met de Minister van Infrastructuur en Milieu;

Gelet op artikel 2.5, zevende lid, 3.9, vijfde lid, 3.10, derde lid, 3.14, achtste lid, 3.16, vierde lid, 3.17, derde lid, en 4.1, tweede lid, van de Wet elektriciteit en drinkwater BES en op artikel 4.1 en 4.2 van het Besluit elektriciteit en drinkwater BES;

Besluit:

§ 1. Algemene bepalingen

Artikel 1.1 (begripsbepalingen)

In deze regeling wordt verstaan onder:

besluit: Besluit elektriciteit en drinkwater BES;

ernstige verstoring voor elektriciteit: een onvoorziene onderbreking van de levering van elektriciteit van vier uur of langer;

wet: Wet elektriciteit en drinkwater BES.

§ 2. Vaststelling van tarieven van productie en distributie van elektriciteit en drinkwater

Artikel 2.1 (vaststelling productieprijzen en tarieven)

1. De Autoriteit Consument en Markt stelt de in de artikelen 2.5, vierde lid, en 3.14, vijfde lid, van de wet bedoelde methode vast na overleg met belanghebbenden, voor een periode van vier tot tien jaar.

2. De methode beschrijft op welke wijze de productieprijzen en de tarieven worden vastgesteld, zodanig dat het de producent en distributeur prikkelt tot een doelmatige bedrijfsvoering, voorziet in een rendement dat in het economische verkeer gebruikelijk is en een betrouwbare, betaalbare en duurzame energie- en drinkwatervoorziening dient.

3. In de methode wordt ten minste de wijze van vaststelling van de verwachte efficiënte kosten bepaald, en daartoe de wijze van vaststelling van het rendement dat in het economische verkeer gebruikelijk is.

4. In de methode wordt vastgelegd op welke wijze de energiekosten als onderdeel van de productieprijzen worden vastgesteld.

5. Een producent of distributeur dient vier maanden voor de beoogde ingangsdatum van een wijziging van de tarieven een voorstel daartoe in bij de Autoriteit Consument en Markt.

§ 3. Distributie van elektriciteit en drinkwater

Artikel 3.1 (afsluitbeleid)

1. Een distributeur beëindigt de distributie van elektriciteit of drinkwater wegens wanbetaling niet, indien een afnemer een schuld heeft van minder dan in totaal 50 USD, tenzij de eerste aanmaning tot betaling meer dan zes maanden voor het tijdstip van afsluiting is verstuurd.

2. Indien een afnemer gedurende een onafgebroken periode van twaalf maanden elektriciteit of drinkwater heeft ontvangen en zijn totale schuld minder dan 300 USD bedraagt, sluit een distributeur een afnemer vanwege wanbetaling op zijn vroegst zes maanden na het tijdstip van verzending van een niet voldane factuur af.

3. Bij een afsluiting van elektriciteit die onterecht blijkt en gebaseerd is op een fout van een distributeur, compenseert een distributeur de afgesloten afnemer eenmalig met een bedrag dat overeenkomt met de compensatie van een overeenkomstige ernstige verstoring voor elektriciteit, bedoeld in artikel 3.4, met een maximum van 100 USD.

Artikel 3.2 (forfaitair bedrag bij heraansluiting)

Het door de Autoriteit Consument en Markt vast te stellen forfaitaire bedrag, bedoeld in artikel 3.9, vierde lid, van de wet bij heraansluiting is niet hoger dan de doelmatige kosten die een distributeur maakt voor de heraansluiting.

Artikel 3.3 (preventieve maatregelen)

Een distributeur informeert afnemers die facturen niet tijdig voldoen bij iedere aanmaning tot betaling over water- of energiebesparing, water- of energie-efficiëntie, schulphulpverlening of de mogelijkheid vooraf te betalen.

Artikel 3.4 (compensatie bij ernstige storing van de distributie van elektriciteit)

1. De hoogte van de compensatie bij een ernstige verstoring voor elektriciteit wordt vastgesteld overeenkomstig de bij deze regeling behorende bijlage 1.
2. De duur van een ernstige verstoring voor elektriciteit wordt berekend vanaf het tijdstip van ontvangst van de eerste melding van een ernstige verstoring voor elektriciteit door een afnemer of, indien dat eerder is, het moment van vaststelling van die ernstige verstoring door een distributeur tot het tijdstip waarop die ernstige verstoring is verholpen.
3. Een distributeur is geen compensatie verschuldigd:
  - a. aan een afnemer die de twee meest recente maandfacturen niet heeft voldaan;
  - b. indien een ernstige verstoring voor elektriciteit het gevolg is van natuurgeweld, moedwillige vernieling of militair geweld.
4. Er is geen recht op compensatie als er tijdens een ernstige verstoring voor elektriciteit geen elektriciteit zou zijn afgenomen.

Artikel 3.5 (Pagabon)

Het jaarverbruik, bedoeld in artikel 3.17, derde lid, van de wet bedraagt voor elektriciteit 2.500 kWh.

Artikel 3.6 (frequentie van meten)

Het verbruik van een aansluiting voor elektriciteit met een capaciteit van 3 * 80 A of kleiner zonder op afstand uitleesbare meter of van een aansluiting voor drinkwater wordt hoogstens een maal per half jaar opgenomen door een distributeur.

§ 4. Bijzondere bepalingen ten aanzien van elektriciteit en drinkwater

Artikel 4.1

De hoogte van de terugleververgoeding, bedoeld in artikel 4.1, tweede lid, van de wet, wordt vastgesteld overeenkomstig de bij deze regeling behorende bijlage 2.

§ 5. Vergunningverlening van producent en aanwijzing van distributeur

Artikel 5.1 (vereisten aan de aanvraag van een vergunning of aanwijzing)

1. Een aanvraag van een vergunning als bedoeld in artikel 2.2 van de wet of van een aanwijzing als bedoeld in artikel 3.2 van de wet gaat vergezeld van de volgende meest recente documenten van de aanvrager inzake productie of distributie van elektriciteit of drinkwater:
  - a. goedgekeurde jaarrekening,
  - b. begroting
  - c. langetermijnplanning, en
  - d. overeenkomsten met derden en daaruit volgende verplichtingen en andere wettelijke verplichtingen die meerjarig van belang zijn voor de uitvoering van zijn taak en voor zijn financiële kwaliteit.
2. In afwijking van het eerste lid gaat een aanvraag door een rechtspersoon die nog geen jaar bestaat, vergezeld van een bedrijfsplan inclusief de financiële en technische plannen en conceptovereenkomsten of overeenkomsten met derden en daaruit volgende verplichtingen en andere wettelijke verplichtingen die meerjarig van belang zijn voor de uitvoering van zijn taak en voor zijn financiële kwaliteit.
3. Een aanvraag van een geïntegreerd bedrijf kan zowel een vergunning als producent als een aanwijzing als distributeur betreffen.
4. Een aanvraag van een producent van elektriciteit die geen deel uitmaakt van een geïntegreerd bedrijf gaat vergezeld van een overeenkomst of conceptovereenkomst met een distributeur van elektriciteit.
5. In afwijking van het eerste tot en met het derde lid kan een aanvraag met een verwachte jaaromzet uit productie of distributie van minder dan een half miljoen USD vergezeld gaan van een begroting.

6. Onze Minister verzoekt het bestuurscollege van het betreffende openbare lichaam om advies over de aanvraag.
7. Onze Minister kan bij andere producenten of distributeurs dan de aanvrager informatie inwinnen bij de beoordeling van een aanvraag.
8. Onze Minister kan met redenen omkleed aanvullende informatie bij de aanvrager opvragen.

§ 6. Overige bepalingen

Artikel 6.1

Deze regeling treedt in werking op **PM**

Artikel 6.2

Deze regeling wordt aangehaald als: Regeling elektriciteit en drinkwater BES.

Deze regeling zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

's-Gravenhage,
De Minister van Economische Zaken,

Bijlage 1. De hoogte van de compensatie bij een ernstige verstoring van de levering van elektriciteit.

Duur van de ernstige verstoring	Capaciteit van de aansluiting (optelsom van het maximaal amperage) en spanning (in kV)	Compensatie per aaneengesloten periode van 4 uur.
Tot 4 uur	tot en met 108 A	0 USD
Vanaf 4 uur		25 USD
Tot 4 uur	Boven 108 A en maximaal 1 kV	0 USD
Vanaf 4 uur		125 USD
Tot 4 uur	Boven 108 A en meer dan 1 kV	0 USD
Vanaf 4 uur		625 USD

Voor de duur van de ernstige verstoring na 40 uur is er geen aanvullende compensatie verschuldigd bovenop de compensatie behorende bij een duur van 40 uur.

Bijlage 2. De terugleververgoeding voor door afnemers opgewekte elektriciteit.

Openbaar lichaam	Capaciteit van de aansluiting (als optelsom van het amperages van elke fase)	Terugleververgoeding per kWh.
Bonaire	Tot en met 108 A	0,05 USD
Bonaire	Boven 108 A	0,02 USD
Sint Eustatius	Tot en met 108 A	0,05 USD
Sint Eustatius	Boven 108 A tot maar minder dan 1.000 A	0,03 USD
Sint Eustatius	1.000 A of meer	0,01 USD
Saba	Tot en met 40 A	0,05 USD
Saba	Boven de 40 A	0,01 USD

TOELICHTING

1. Inhoud regeling

1.1 Proces en berekeningswijze van het productie- en het distributietarief

De Wet elektriciteit en drinkwater BES (hierna: de wet) schrijft voor dat Autoriteit Consument en Markt (hierna: ACM) zowel voor het productie- als distributietarief een methode vastlegt die het bedrijf prikkelt tot een doelmatige bedrijfsvoering. In de methode wordt uitgewerkt hoe de werkelijke kosten tot tarieven leiden inclusief een efficiëntieprikkel. De praktische uitwerking kan verschillen voor productie en distributie.

Hierbij worden onder andere de volgende drie stappen voorzien: (1) de wijze van berekening van de verwachte en werkelijke kosten waarbij onder andere de gegevensvoorziening door het bedrijf, afschrijvingstermijnen, en vaststelling waarde start-activa van belang zijn; (2) de wijze waarop deze kosten tot jaarlijkse inkomsten leiden, waarbij de verrekening van werkelijke kosten in latere jaren een rol speelt; en (3) de wijze waarop inkomsten en verwachte verkopen tot tarieven leiden. Hoe exacter de methode wordt vastgelegd, des te eenvoudiger is de jaarlijkse berekening van de tarieven, waardoor administratieve lasten en werk bij bedrijven en de ACM beperkt kunnen worden.

Voor wat betreft de energiekosten bestaat er de mogelijkheid in artikel 2.5, derde lid, van de wet dat de energiekosten als maandelijks te variëren onderdeel van de productieprijs worden vastgelegd. In de methode wordt dit verder uitgewerkt. Hierbij ligt een relatie met bijvoorbeeld een openbare prijsnotering van olieproducten in de regio voor de hand, omdat dit prikkelt om zo goedkoop mogelijk in te kopen, in tegenstelling tot een methode waarbij de gerealiseerde inkoopprijs geheel als kosten worden opgevoerd.

1.2 Afsluitbeleid en heraansluiting

Elektriciteit en drinkwater zijn primaire levensbehoeften. Daarom is het onwenselijk dat afnemers worden afgesloten van de voorziening. Toch is het noodzakelijk dat een distributeur afnemers kan afsluiten. Als een distributeur dit niet kan, is er immers geen realistische dwang tot betaling meer. Om de juiste balans tussen deze belangen te vinden worden een aantal randvoorwaarden van het afsluitbeleid in deze regeling vastgelegd, waarna de distributeur dit in detail opstelt. De regeling stelt randvoorwaarden vast en schrijft niet het gehele beleid uitputtend voor. Hierdoor kan een bedrijf aanvullend afsluitbeleid opstellen, bijvoorbeeld met het oog op kwetsbare afnemers. Het afsluitbeleid staat voorts onder toezicht van de ACM.

Een afnemer mag niet te snel na het ontstaan van een betalingsachterstand afgesloten worden. Daarom wordt bepaald dat een klant wiens betalingsgedrag een jaar lang niet tot afsluiting heeft geleid pas na zes maanden na het ontstaan van schuld afgesloten kan worden, tenzij hij een cumulatieve schuld heeft van meer dan 300 USD. Ook bij een schuld van minder dan in totaal 50 USD wordt men niet eerder dan na zes maanden afgesloten. Vanwege het belang van een ononderbroken voorziening dient een distributeur een afnemer te compenseren indien een afsluiting het gevolg is van een fout van de distributeur. Het compensatiebedrag is gelijk aan de compensatie voor een ernstige storing, omdat een afsluiting veroorzaakt door een fout materieel hetzelfde effect heeft voor de afnemer.

Voorts is het onwenselijk dat een distributeur winst maakt met het afsluiten en later heraansluiten van afnemers. Daarom dient het heraansluittarief de doelmatige kosten te dekken. Dan wordt er enerzijds geen winst gemaakt en komen anderzijds de kosten ook niet bij derden terecht.

Aan een dreigende afsluiting kan sociaal-economische problematiek ten grondslag liggen. Hierom dient een distributeur zich in te spannen afnemers te helpen afsluiting te voorkomen. Dit kan door voorlichting over schuldhulpverlening en over drinkwater- en energiebesparing en -efficiëntie. Als de distributeur contracten aanbiedt waarbij vooraf betaald wordt (*pre-paid, pagabon*), kan een afnemer baat hebben bij informatie over deze mogelijkheid.

1.3 Compensatie bij een ernstige verstoring van de distributie van elektriciteit

De elektriciteitsvoorziening dient betrouwbaar te zijn. Om een economische prikkel voor de distributeur (en via zijn inkoopcontract voor de producent) in te stellen is deze aan de afnemer een compensatie verschuldigd als er een ernstige verstoring voor elektriciteit optreedt. Deze compensatie fungeert ook ter dekking van de materiële schade of een deel hiervan, die uit de ernstige verstoring voortvloeit. Bij een ernstige verstoring die voortkomt uit een opzettelijke

geweldpleging zoals een militair conflict of moedwillige vernieling is geen compensatie verschuldigd. Moedwillige vernieling betreft een handeling die ten doel heeft de infrastructuur te schaden. Dit geldt uiteraard niet als het opzettelijke geweld door een medewerker van een distributeur wordt gepleegd. Ook is geen compensatie verschuldigd als deze het gevolg is van natuurgeweld zoals een orkaan, aard- of zeebeving of –verschuiving, een vloedgolf, komeetinslag of vulkanische activiteit. Tot slot is geen compensatie verschuldigd bij een afnemer die meer dan twee maanden een betalingsachterstand heeft, of als de aansluiting niet is gebruikt tijdens de verstoring. Voor dit laatste ligt de bewijslast bij de elektriciteitsdistributeur. Deze bepaling scheidt de mogelijkheid om geen compensatie uit te keren aan bijvoorbeeld eigenaren van onbewoonde vakantiehuizen.

De compensatie bestaat uit een vast bedrag voor elke gehele of gedeeltelijke vieruursperiode dat er geen elektriciteit is geleverd met uitzondering van de eerste vier uur. Tot vier uur is er geen compensatie verschuldigd. Tussen vier en acht uur is twee maal het vaste bedrag verschuldigd, omdat een tweede vieruursperiode is aangebroken. Tussen acht en twaalf uur is drie maal het vaste bedrag verschuldigd, en zo verder. Als er een langdurige ernstige verstoring is met veel getroffen en is het denkbaar dat de totale te betalen compensatie aan afnemers zo hoog wordt dat de continuïteit van het bedrijf in gevaar komt. Hierom wordt er een maximum aan de compensatie gesteld door voor de uren van de ernstige verstoring na 40 uur geen verdere compensatie voort te schrijven. Indicatieve berekeningen op basis van de huidige frequentie en duur van ernstige storingen wijzen uit dat distributeurs in de openbare lichamen gemiddeld een vergelijkbaar deel van de bedrijfsomzet aan compensatie zullen uitkeren als netbeheerders van elektriciteitsnetten in Europees Nederland, hoewel individuele bedrijven slechter of beter scoren dan dit gemiddelde.

Bij een ernstige verstoring in de distributie van drinkwater is geen compensatie verschuldigd omdat op basis van de wet de distributeur bij een ernstige verstoring op een andere wijze water zal distribueren.

1.4 Opbouw pagabontarief uit zowel vaste als variabele kosten

De wet onderscheidt als twee belangrijkste tarieven het vaste tarief dat gebruiksonafhankelijk is en het variabele tarief dat afhankelijk is van het verbruik en wordt uitgedrukt in een tarief per kWh of per kubieke meter water. Deze opdeling komt voort uit de kostenoriëntatie van de tarieven. Kosten die onafhankelijk van het verbruik zijn, zoals netwerkkosten, worden niet omgeslagen in het gebruiksfhankelijke tarief.

Om consumenten meer keuze te bieden staat de wet echter ook toe dat een distributeur een vooruitbetaald verbruiksfhankelijk tarief in rekening brengt waarbij geen vast tarief in rekening wordt gebracht. In dit geval dienen de vaste kosten omgeslagen te worden in dit verbruiksfhankelijke tarief. Anders is een vooruitbetaald contract structureel goedkoper dan een normaal contract. Het jaarverbruik waarvan wordt uitgegaan bij dit omslaan van de vaste kosten is tevens het jaarverbruik waarbij een vooruitbetaald en een normaal contract financieel even aantrekkelijk zijn voor de consument. Bij een lager jaarverbruik is een vooruitbetaald contract aantrekkelijker, omdat niet het gehele aantal kWh's wordt afgenomen en afgerekend waarover het vaste tarief is omgeslagen. Bij een hoger jaarverbruik is *vice versa* een normaal contract aantrekkelijker.

Bij de vaststelling van het jaarverbruik waarvan wordt uitgegaan bij het omslaan van het vaste tarief over het variabele tarief in een vooruitbetaald contract, is als uitgangspunt genomen dat voor een gemiddeld verbruik een normaal contract aantrekkelijker dient te zijn. Hierdoor blijft de kostenoriëntatie die in de wet is opgenomen de norm. De vooruitbetaalde contracten dienen vooral een aantrekkelijk alternatief te zijn voor minder draagkrachtige afnemers die door vooruitbetaling de kans op financiële problemen of wanbetaling verminderen. Bij het vaststellen van het jaarverbruik waarvan wordt uitgegaan bij het omslaan van het vaste tarief, is er van uitgegaan dat deze minder draagkrachtige afnemers een kleiner dan gemiddeld verbruik hebben. Het gemiddeld verbruik op consumentenaansluitingen voor elektriciteit bedraagt globaal 4.500 kWh per jaar. Op basis hiervan bedraagt het jaarverbruik waarvan wordt uitgegaan bij het omslaan van het vaste tarief over het variabele tarief in een vooruitbetaald contract 2.500 kWh.

Overigens staat het een distributeur vrij zijn klanten een systeem aan te bieden van vooruitbetaling van het normale verbruiksfhankelijke tarief dat verschuldigd is naast het gebruiksfhankelijke tarief. Het normale verbruiksfhankelijke tarief wordt dan periodiek geïnd. Een dergelijke dienst kan bijvoorbeeld wenselijk zijn voor de exploitanten van vakantiehuizen die hun huurders direct voor hun daadwerkelijke gebruik willen doen betalen.

1.5 Frequentie van het opnemen van meterstanden

In Europees Nederland komt er (nog afgezien van slimme meters) doorgaans slechts één maal in meerdere jaren een meteropnemer langs. Tussendoor wordt met verdeelsleutels gewerkt en geven afnemers zelf hun meterstanden door. Dit geldt ook wanneer de tussentijds de tarieven wijzigen. Er is geen reden in Caribisch Nederland van deze efficiënte werkwijze in Europees Nederland af te wijken. Er is gesuggereerd dat het vele meten zorgt dat er geen nabetalingen en restituties plaats hoeven hebben. Hiertoe kan een afnemer echter zelf zijn verbruik en daarmee te verwachten eindafrekening bijhouden. Voorts kan bij een distributeur die ook afname op basis van voorafbetaling (*pre-paid, pagabon*) aanbiedt, een dergelijk contract nabetalingen en restituties voorkomen.

1.6 Terugleververgoeding

In de wet wordt er van uitgegaan dat klanten van een elektriciteitsdistributeur ook in een deel van hun eigen elektriciteitsbehoefte mogen voorzien door middel van eigen duurzame opwekking, waarbij vooral gedacht wordt aan zonne-energie. Het is geen redelijke algemene voorwaarde dat een distributeur een afnemer eigen opwekking verbiedt, zoals tot de inwerkingtreding van de wet het geval is in alle drie openbare lichamen. Op momenten dat de eigen opwekking groter is dan het eigen verbruik kan een afnemer elektriciteit terugleveren aan het net. Deze elektriciteit heeft een waarde omdat de distributeur deze kan doorverkopen aan een andere afnemer. Hierdoor kan de distributeur een terugleververgoeding aan de afnemer die op het elektriciteitsnet invoedt, betalen. Op de gehele eilandelijke elektriciteitshuishouding bezien besparen de afnemers met eigen opwekking echter vooral op elektriciteit die ook door andere partijen met lage marginale kosten (zonnepanelen) geproduceerd had kunnen worden. Duurzame productie heeft immers lage marginale kosten. Op de momenten dat deze afnemers zelf geen elektriciteit produceren ('s nachts) nemen zij elektriciteit af die met hoge marginale kosten (dieselgestookte generatoren) wordt opgewekt. Voor de elektriciteit die zij afnemen betalen zij echter een standaardtarief dat op de gemiddelde productieprijs is gebaseerd, hoewel zij meer dan gemiddeld elektriciteit afnemen dat tegen een hogere productieprijs is opgewekt. Om deze onbalans te mitigeren wordt de terugleververgoeding laag vastgesteld, namelijk op 0,05 USD per kWh voor consumentenaansluiting en nog lager voor grotere aansluitingen. Een distributeur van elektriciteit kan overigens in zijn tariefvoorstel aan ACM ook verschillende dag- en nachttarieven opnemen als hij deze met kostenverschillen onderbouwt.

1.7 Vergunningverlening

De wet schrijft voor dat producenten en distributeurs een aanwijzing van de minister hebben. In het overgangsrecht is vastgelegd dat de huidige concessiehouders twee jaar de tijd krijgen deze aan te vragen. De wet geldt voor hun in deze periode alsof zij beschikten over een vergunning of aanwijzing. De lopende concessies dateren overigens gedeeltelijk uit het Antilliaanse recht dat van kracht was tot 10 oktober 2010.

Een aanvrager dient stukken met zijn aanvraag mee te sturen die van belang zijn voor de beoordeling van de aanvraag. Dit betreft begrotingen, jaarrekeningen en contracten die essentieel zijn voor de operationele en financiële bedrijfsvoering. Er zijn een aantal geïntegreerde bedrijven die een zowel producent als distributeur zijn. Deze kunnen met één aanvraag om zowel een vergunning als producent als een aanwijzing als distributeur verzoeken. Bedrijven die zowel actief zijn op het gebied van drinkwater als elektriciteit kunnen geen gecombineerde aanvraag indienen, omdat deze aan verschillende ministers moet worden gericht. Een elektriciteitsproducent die niet geïntegreerd is met de elektriciteitsdistributeur, moet een contract of concept-contract met de distributeur kunnen overleggen. Verklaringen van controlerende accountants kunnen verdere onderbouwing leveren dat de aanvrager aan de wettelijke vereisten zal voldoen.

De minister dient het bestuurscollege om advies vragen. Dit advies zal zwaar meewegen in zijn beoordeling. Voorts kan de minister vragen hoe andere producenten of distributeurs tegen de aanvraag aankijken omdat in de kleine eilandelijke voorzieningen de activiteiten van één partij van directe en grote invloed kunnen zijn op de andere partijen.

Er zijn enkele zeer kleine bedrijven actief als drinkwaterproducent. Om voor hen de administratieve lasten te beperken hoeven deze in beginsel slechts een begroting met hun aanvraag mee te sturen.

2. Consultatie

3. Technische voorschriften

4. Bedrijfseffecten en regeldruk

5. Toezicht en handhaving

De Minister van Economische Zaken,